

Tilleggsprotokollen

FN-konvensjonen har tilknyttet en frivillig tilleggsprotokoll som bestemmer at enkeltpersoner eller grupper som mener at de ikke får oppfylt de rettighetene som de etter konvensjonen har krav på, kan få sin sak vurdert av FN. Forutsetningen er blant annet at alle nasjonale klagemuligheter først er brukt.

Det foreligger ingen offisielle planer fra politisk hold om å underskrive og ratifisere tilleggsprotokollen som gir funksjonshemmede rett til å klage Norge inn for komiteen for brudd på menneskerettighetene.

Konvensjonen inneholder ikke noen nye, særskilte rettigheter, men stiller bestemte krav til hvordan medlemslandene på best mulig måte kan legge til rette for at også funksjonshemmede kan nyte godt av de universelle menneskerettighetene som er nedfelt i andre FN-konvensjoner. Denne tilretteleggingen dreier seg spesielt om innføring av lover og regler som hindrer diskriminering og gjør det mulig for mennesker med nedsatt funksjonsevne å leve et selvstendig liv og delta på alle områder i samfunnslivet. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven er et eksempel på en slik lov i Norge. Fysisk tilgjengelighet gjennom universell utforming er et annet bærende prinsipp, som er fastsatt i Plan- og bygningsloven.

Fakta er samlet sammen fra
FN
Regjeringen
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
FFO.

2013

FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne

-en kort innføring i innhold, virkemåte og følger

Illustrasjon: Colourbox

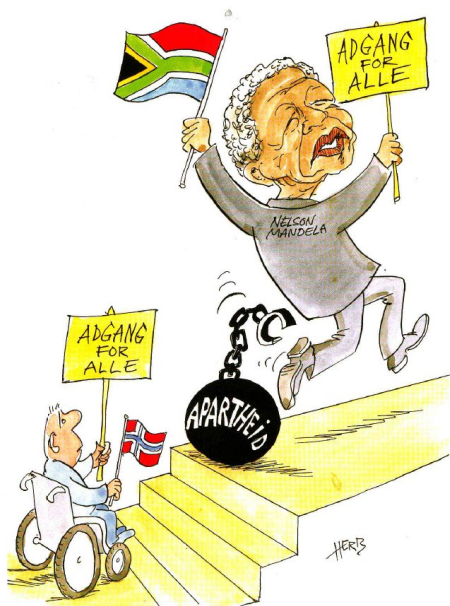
Et hjelpemiddel til deg som representerer:

Norges Handikapforbund

og jobber med spørsmål om rettigheter, likeverd og likestilling

enten gjennom organisasjonen eller gjennom

Kommunale råd for likestilling for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Illustrasjon: Herb

Prinsippprogrammet til Norges Handikapforbund

NHF vil ha et samfunn for alle, hvor ingen diskrimineres på grunnlag av funksjonsevne, kjønn, seksuell orientering, genetisk arv, biologiske egenskaper, kultur, tro og over-bevisning. Toleranse for menneskelig variasjon gir et inkluderende fellesskap hvor alle er likeverdige.

Funksjonshemmedes krav om likestilling dreier seg om grunnleggende menneskerettigheter. Samfunnet skal gi alle borgere muligheter til likeverd og deltakelse på alle områder. Derfor skal alle produkter, kommunikasjonsmidler, bygninger og omgivelser utformes slik at de kan brukes av alle mennesker.

NHF vil særlig legge vekt på behovet for å styrke funksjonshemmedes rettsstilling, både gjennom overordnet lovgivning og styrkede individuelle rettigheter i lovverket.

- NHF krever at offentlige myndigheter oppfyller forpliktelsene om likestilling og ikke diskriminering i Diskriminerings- og tilgjengelighetslovens og i FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- NHF krever at Norge ratifiserer tilleggsprotokollen til FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Hva er FN-konvensjonen?

En konvensjon er et sett med regler som noen har blitt enig om å følge. FN-konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne inneholder 50 artikler, eller punkter.

Denne konvensjonen er blitt ratifisert, altså gjort bindende og endelig for Norge fra sommeren 2013.

Konvensjonens formål

«Konvensjon har som formål å fremme, verne om og sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter, og å fremme respekten for deres iboende verdighet»

Med *nedsatt funksjonsevne* menes tap av eller skade på en kroppsdell eller i en av kroppens funksjoner. Dette kan for eksempel dreie seg om nedsatt bevegelses-, syns- eller hørselsfunksjon, nedsatt kognitiv funksjon, eller ulike funksjonsnedsettelse på grunn av allergi, hjerte- og lungesykdommer. Funksjonshemming oppstår i møtet mellom en person med funksjonsnedsettelse og omgivelsene, når det finnes hindringer som begrenser et individs muligheter for å være delaktig. Det betyr at det er samfunnet som skal tilpasse seg individenes behov, og ikke motsatt.

Konvensjonens innhold

Inneholder 50 artikler.

Artikkel 1-4 omhandler de grunnleggende prinsippene for konvensjonen, og regnes som de viktigste.

Artikkel 1	Målet med konvensjonen
Artikkel 2	Definerer ordene i konvensjonen
Artikkel 3	Generelle prinsipper som skal fremme formålet med konvensjonen
Artikkel 4	Generelle forpliktelser om gjennomføringen av konvensjonen

Artikkel 5-30 er rettighetsartikler, som omtaler blant annet områder som diskriminering, bolig, rettssikkerhet, tilgjengelighet, ytringsfrihet, skole og utdanning.

Artikkel 31-50 beskriver hvordan konvensjonen skal gjennomføres, hvilke tidsfrister som ligger til grunn, hvordan det skal overvåkes og rapporteres på. To år etter at et land har ratifisert konvensjonen, er staten forpliktet til å utarbeide en omfattende rapport til FN-komiteen for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rapporten skal gjøre rede for gjennomføringen av konvensjonens bestemmelser.

Funksjonshemmedes organisasjoner gis muligheter til skyggerapportering.